

**Klagenemnda
for offentlige anskaffelser**

Innklagede gjennomførte en åpen anbudskonkurranse for anskaffelse av slamtømming fra husholdninger, fritidsboliger og kommunale anlegg. Klager anførte dels at innklagede hadde plikt til å avvise valgte leverandør som følge av manglende oppfyllelse av kvalifikasjonskrav, dels at innklagede hadde plikt til å avvise valgte leverandør som følge av vesentlige avvik i kravspesifikasjonen, dels at innklagede hadde benyttet et ulovlig tildelingskriterium og brutt kravet til forutberegnelighet og likebehandling i evalueringen. Ingen av klagers anførsler førte frem.

Klagenemndas avgjørelse 18. august 2014 i sak 2012/248

Klager: Moldskred Renovasjon AS

Innklaget: Søre Sunnmøre Reinholdsverk IKS

Klagenemndas medlemmer: Morten Goller, Tone Kleven og Kai Krüger

Saken gjelder: Avvisning av valgte leverandør og valgte leverandørs tilbud, tildelingsevaluering, ulovlig tildelingskriterium

Bakgrunn:

- (1) Søre Sunnmøre Reinholdsverk IKS (heretter innklagede) kunngjorde 28. august 2012 en åpen anbudskonkurranse for anskaffelse av slamtømming fra husholdninger, fritidsboliger og kommunale anlegg i kommunene Sande, Herøy, Ulstein og Hareid. Kontraktperioden var to år med opsjon på 1 + 1 år. Anskaffelsens anslåtte verdi er angitt å være over 2 millioner kroner pr år. Tilbudsfristen var i kunngjøringen angitt til 8. oktober 2012.
- (2) Det fremgikk i konkurransegrunnlaget punkt 3.5 om "*Leverandøren sine tekniske og faglige kvalifikasjoner*" at det krevdes erfaring fra tilsvarende eller relevante oppdrag/leveranser. Dette skulle dokumenteres med en referanseliste til selskapets viktigste leveranser de siste tre år, inkludert verdien av hver avtale, oppstartstidspunkt og kontaktperson.
- (3) Bruk av underleverandører var beskrevet i punkt 3.6 hvor det fremkommer:

"Dersom leverandøren planlegg å overlate delar av kontrakten til underleverandører, skal det gjevast ei kort skildring av underleverandørane og kva del/delar av oppdraget underleverandør skal utføre. For underleverandørar gjeld same krav til kvalifikasjonar som for hovudleverandør og det er tilbydaren som skal stå ansvarleg for desse når det gjeld oppfylling av kontrakten."

- (4) I henhold til konkurransegrunnlaget punkt 6.2 skulle tilbudene evalueres på grunnlag av det økonomisk mest fordelaktige tilbudet. De tre tildelingskriteriene var pris (55 %), kvalitet og løsninger (20 %) og miljø (25 %).

- (5) I konkurransegrunnlagets punkt 6.2 fremgikk følgende informasjon for kriteriet *"Kvalitet og løsninger"*:

"Ved evaluering av dette kriteriet vil oppdragsgjevar vurdere tilbyder sitt totale konsept. Det vert då lagt vekt på tilbyder sine svar, løsningar og dokumentasjon for dei ulike punkta i kravspesifikasjonen. Oppdragsgjevar vil ha spesiell fokus på tilbyder sine svar i kapittelet "Oppdraget."

- (6) I kravspesifikasjonen, vedlegg 1, var *"Oppdraget"* angitt som et eget kapittel, inndelt i seks underpunkter, herunder: *"1. Slamtøming"*, *"2. Transport til og slamhandsaming på godkjende (offentlege) slamhandsamingsanlegg"*, *"3. Mottak og tøming av silgods frå silanlegg"*, *"4. Naudtømingar og ekstratømingar"*, *"5. Handsaming/disponering av slam i samsvar med forskrift om avløpsslam og i samsvar med miljøkrav i dette anbudet (sjå eige avsnitt om dette)"*, og *"6. Rapportering direkte inn på kommunane sitt datasystem for slamhandsaming"*. Under hvert punkt var det gitt en nærmere beskrivelse av de enkelte oppdragene. Til sist i kapitlene, bortsett fra kapittel 5, var det bedt om leverandørenes beskrivelse av hvordan de enkelte oppdragene var tenkt utført.

- (7) Innklagede mottok to tilbud innen tilbudsfristens utløp. Det ene var fra Moldskred Renovasjon AS og det andre var fra Miljøservice AS.

- (8) I tilbudet fra Miljøservice AS fremkom det av løsningsbeskrivelsen at tre underleverandører var aktuelle for deler av kontrakten, men det var ikke lagt ved forpliktelseserklæringer fra underleverandørene. Det fremkom også i punkt 3.A – Kvalitet, at selskapet var ISO-sertifisert og det var lagt ved et ISO-sertifikat. Det var opplyst at *"Ei generell omtale av kvalitets- og miljøsystemet til MS er vedlagt. Gjennom fellesprosjekt i Septik24-gruppen har vi arbeida målretta sidan 2009 med felles ISO-sertifisering. MS er ISO-sertifisert i henhold til NS-EN ISO 9001:2000 og NS-EN ISO14001:2004 (kvalitet og miljø). Sjå vedlagte sertifikat"*. Det fremkom av sertifikatet at sertifikatet var tildelt for produktene/tjenestene:

"Produksjon og tenesteyting til private, kommunale og interkommunale verksemdar. Marknadsføring og sal av slamtøming, mobil avvatning, kompostering og jondprodukt."

- (9) I meddelelsesbrevet fra innklagede til tilbyderne datert 27. november 2012, fremgikk det at Miljøservice AS sitt tilbud var valgt, da tilbudet var det økonomisk mest fordelaktige ut i fra konkurransegrunnlaget. Det fremkom også at Miljøservice AS (heretter valgte leverandør) fikk 0,5 poeng ekstra for ISO-sertifisering under tildelingskriteriet *"kvalitet og løsninger"*. Følgende begrunnelse var gitt:

"På dette punktet er det tilbyder sitt totale konsept som skal vurderast. Her er det lagt vekt på tilbyder sitt svar, løsningar og dokumentasjon for dei ulike punkta i kravspesifikasjonen. Oppdragsgjevar vil ha spesiell fokus på tilbyder sine svar i kapitlet "Oppdraget".

Det er ikkje stor skilnad på tilbydarane på dette punktet.

Moldskred Renovasjon AS får full score for enkle, greie og velprøvde løsningar.

Miljøservice AS får trekk på 1 poeng for 2 usikre moment under punktet "Mottak og tøming av silgoods frå silanlegg". Det er her snakk om krockassecontainerar i Herøy og tømefrekvensen der. I tillegg er det eit par praktiske spørsmål rundt tøming ved silanlegget i Ulstein (Halseneset) som må ordnast/avklarast. Men Miljøservice AS [skal nok være gis] 0,5 poeng ekstra på grunn av ISO-sertifisering og anna dokumentasjon, slik at poengsettinga på dette punktet blir 9,5 til Miljøservice AS".

- (10) I meddelelsesbrevet fremkom følgende fra begrunnelsen av tildelingskriteriet "miljø":

"Totalt på dette tildelingskriteriet får då Moldskred Renovasjon AS full score med 10 poeng, medan Miljøservice AS får 9,5 poeng."

- (11) I en tabell som oppsummerte leverandørenes poengscore, var det opplyst at Miljøservice AS fikk 9,75 poeng på tildelingskriteriet "miljø".
- (12) Moldskred Renovasjon AS (heretter klager) sendte en klage på tildelingsbeslutningen 11. desember 2012. Det ble her påpekt at innklagede hadde brutt regelverket ved å ikke avvise valgte leverandør. Innklagede besvarte klagen 17. desember 2012, og klager ble ikke gitt medhold.
- (13) Kontrakt med valgte leverandør ble signert 20. desember 2012.
- (14) Saken ble brakt inn for Klagenemnda for offentlige anskaffelser (heretter klagenemnda) 20. desember 2012.
- (15) Nemndsmøte i saken ble avholdt 18. august 2014.

Anførsler:

Klagers anførsler:

Avvisning av valgte leverandør

- (16) Innklagede har brutt regelverket ved ikke å avvise valgte leverandør, da valgte leverandør ikke kan anses kvalifisert for oppdraget. Det vises til at valgte leverandør i sitt tilbud har opplyst at selskapet skal benytte tre underleverandører til å utføre deler av kontraksarbeidet, uten at det er levert nødvendig forpliktelseserklæring fra disse, jf. forskriften § 17-9 (2). Når det ikke foreligger forpliktelseserklæring kan det ikke legges vekt på underleverandørens kvalifikasjoner, og valgte leverandør kan dermed ikke anses kvalifisert.
- (17) Selv om innklagede hevder at valgte leverandør oppfyller kvalifikasjonskravet på egen hånd, vil ikke dennes erfaring kunne si noe om evnen til å utføre oppdraget, når arbeidet skal utføres av underleverandører.
- (18) Innklagede har ikke anledning til å innhente nye forpliktelseserklæringer eller tilsvarende etter forskriften § 21-4. Bestemmelsen omhandler supplering av dokumenter som allerede er blitt sendt inn.

Avvisning av valgte leverandørs tilbud

- (19) Innklagede har brutt forskriften § 20-13 (1) bokstav e, ved ikke å avvise valgte leverandørs tilbud. Som en følge av at regelverket ikke tillater å benytte

underleverandørenes dokumentasjon i evalueringen av tilbudet, vil det foreligge vesentlig avvik fra kravspesifikasjonen, og tilbudet må avvises. Det vises til klagenemndas sak 2009/11, hvor nemnda etter klagers syn la til grunn at en tilsvarende regel som i § 17-9 (2) må gjelde for evalueringen av tilbudene.

Tildelingsevaluering

- (20) Innklagede har brutt kravene til likebehandling og forutberegnelighet i loven § 5 ved å gi valgte leverandør 0,5 poeng ekstra for ISO-sertifisering under tildelingskriteriene "*kvalitet og løysingar*" og at vektet score under "*miljø*" er for høy.
- (21) ISO-sertifisering er noe som forskriften har angitt som dokumentasjon under kvalifikasjonskrav og dermed kun kan vektlegges i kvalifikasjonsfasen. ISO-sertifisering var heller ikke nevnt i beskrivelsen av tildelingskriteriet.
- (22) Innklagede har brutt kravene til likebehandling og forutberegnelighet i loven § 5 ved å angi i poengtabellen at valgte leverandør fikk 9,75 poeng på tildelingskriteriet "*miljø*" når det riktige var at det her var gitt 9,5 poeng. Det vises til at riktig poengsum på 9,5 fremgår i tildelingsbrevet. Dette gjorde at innklagede også anga feil vektet score i poengtabellen, 2,44, og ikke 2,37, som var det riktige.

Ulovlig tildelingskriterium

- (23) Innklagede har brutt forskriften § 22-2 (2) ved å benytte et ulovlig tildelingskriterium. Det vises til at det under tildelingskriteriet "*Kvalitet og løysingar*", var beskrevet blant annet at oppdragsgiver under evalueringen ville ha spesiell fokus på tilbydernes svar i kapittelet "*Oppdraget*". Det fremkom i kapittelet at oppdraget bestod av forskjellige deler og at dette må anses som underkriterier som inneholder helt ulike vurderingstemaer. Hvert av underkriteriene skulle vært skilt ut som egne tildelingskriterier, og blitt gitt en individuell vekting i konkurransegrunnlaget.

Innklagedes anførsler:

Avvisning av valgte leverandør

- (24) Det bestrides at valgte leverandør skulle ha vært avvist som følge av manglende oppfyllelse av kvalifikasjonskravet om tekniske og faglige kvalifikasjoner.
- (25) Valgte leverandør oppfyller kvalifikasjonskravet om referanselister på egenhånd, og det er derfor ikke nødvendig å støtte seg på underleverandører gjennom forpliktelseserklæring.
- (26) Det er ikke nødvendig å fremlegge forpliktelseserklæring fra underleverandører selv om underleverandører skal utføre oppdraget. Bestemmelsen i § 17-9 (2) innebærer at selskap som ikke selv oppfyller kravene kan støtte seg på andre foretak.
- (27) Det ville uansett ha vært anledning til å be om ettersendelse av forpliktelseserklæringer etter forskriften § 21-4 som alternativ til en eventuell avvisning. Siden innklagede vurderte det slik at valgte leverandør var kvalifisert basert på egen erfaring ble ikke dette gjort.

Avvisning av valgte leverandørs tilbud

- (28) Det bestrides at valgte leverandørs tilbud skulle ha vært avvist. Forskriften § 17-9 (2) gjelder kun kvalifikasjonskrav og kan ikke få anvendelse i tildelingsfasen. Tilbudet fra valgte leverandør inneholder ikke vesentlige avvik.

Tildelingsevaluering

- (29) Det bestrides at kravene til likebehandling og forutberegnelighet i loven § 5 er brutt ved at valgte leverandør fikk poeng for ISO-sertifisering på tildelingskriteriene "*kvalitet og løysingar*" og "*miljø*". Det var forutberegnelig at innklagede kunne vektlegge ISO-sertifisering. Innklagede har evaluert tilbudene i henhold til tildelingskriteriene i konkurransegrunnlaget og kravspesifikasjonen.
- (30) Innklagede har i etterkant rettet feilen ved poengsetting av miljø slik at vektet score nå er riktig. Rangeringen blir den samme etter at feilen er rettet opp.

Ulovlig tildelingskriterium

- (31) Innklagede har ikke kommentert klagers anførsel om ulovlig tildelingskriterium.

Klagenemndas vurdering:

- (32) Klager har deltatt i konkurransen, og har saklig klageinteresse, jf. forskrift om klagenemnd for offentlige anskaffelser § 6. Klagen er rettidig. Konkurransen gjelder slamtømming fra husholdninger, fritidsboliger og kommunale anlegg som er en prioritert tjenesteanskaffelse i kategori 16. Anskaffelsens verdi er i kunngjøringen estimert til 8 millioner kroner over kontraktperioden. I tillegg til lov om offentlige anskaffelser følger anskaffelsen etter sin art og verdi forskrift om offentlige anskaffelser av 7. april 2006 nr. 402 del I og del III, jf. forskriften §§ 2-1 og 2-2.

Avvisning av valgte leverandør

- (33) Klager har anført at valgte leverandør skulle vært avvist fordi valgte leverandør ikke er kvalifisert for å delta i konkurransen. Det vises til at valgte leverandør skulle benytte tre underleverandører til å utføre deler av kontraksarbeidet, uten at det er levert nødvendig forpliktelseserklæring fra disse, jf. forskriften § 17-9 (2). Uten forpliktelseserklæring kan oppdragsgiver ikke legge vekt på underleverandørens kvalifikasjoner, og valgte leverandør kan dermed ikke anses kvalifisert. Valgte leverandør kan heller ikke anses kvalifisert ved at oppdragsgiver legger vekt på valgte leverandørs egen erfaring i kvalifikasjonsvurderingen for de deler av kontraktsgjennomføringen som skal utføres av underleverandørene.
- (34) I henhold til forskriften § 20-12 (1) bokstav a har oppdragsgiver plikt til å avvise en leverandør som "*ikke oppfyller krav som er satt til leverandørens deltagelse i konkurransen*".
- (35) I konkurransegrunnlagets punkt 3.5 var det blant annet stilt krav til at leverandørene måtte ha "*erfaring frå tilsvarende eller relevante oppdrag/leveranser*". Det følger av praksis fra klagenemnda at det nærmere innholdet i kvalifikasjonskravene, må fastlegges på bakgrunn av de tilhørende dokumentasjonskravene, jf. blant annet sakene 2011/157 premiss (42) og 2011/330 premiss (71).

- (36) Det er ikke bestridt at deler av oppdraget skulle utføres av underleverandører, og at det ikke var vedlagt forpliktelseserklæringer. Bruk av underleverandører er beskrevet i punkt 3.6 i konkurransegrunnlaget hvor det fremkommer:

"Dersom leverandøren planlegg å overlate delar av kontrakten til underleverandører, skal det gjevast ei kort skildring av underleverandørane og kva del/delar av oppdraget underleverandørane skal utføre. For underleverandørar gjeld same krav til kvalifikasjoner som for hovudleverandør og det er tilbydaren som skal stå ansvarleg for desse når det gjeld oppfyljing av kontrakten".

- (37) Av forskriften § 17-9 (2) følger det at *"En leverandør kan for en særskilt kontrakt, der det er hensiktsmessig, støtte seg på andre foretaks kapasitet, uavhengig av den juridiske karakteren av forbindelsen mellom dem. I så fall skal leverandøren dokumentere overfor oppdragsgiver at den vil ha rådighet over de nødvendige ressursene, for eksempel ved å fremlegge en forpliktelseserklæring om dette fra disse foretakene"*.
- (38) Klagenemnda har lagt til grunn at bestemmelsen må forstås slik at dersom leverandøren selv oppfyller kvalifikasjonskravene, er det ikke nødvendig å legge frem forpliktelseserklæring fra underleverandører, jf. for eksempel klagenemndas sak 2011/330, premiss (74).
- (39) Spørsmålet er om formuleringen *"For underleverandørar gjeld same krav til kvalifikasjoner som for hovudleverandør og det er tilbydaren som skal stå ansvarleg for desse når det gjeld oppfyljing av kontrakten"*, må forstås slik at innklagede i denne konkurransen har oppstilt kvalifikasjonskrav for underleverandørene, på en slik måte at det ikke var tilstrekkelig at leverandøren selv oppfylte kvalifikasjonskravene.
- (40) Formuleringen i konkurransegrunnlaget kan forstås på to måter. Den ene måten er at underleverandører må oppfylle kvalifikasjonskravene, og at dette vil bli gjenstand for en kvalifikasjonsvurdering. Den andre måten formuleringen kan forstås på er at den ikke sier mer enn at underleverandører må ha de nødvendige kvalifikasjoner, uten at dette henspiller på forskriftens regler om kvalifikasjonskrav. Etter nemndas oppfatning er den siste forståelsen mest nærliggende. Det er ikke andre steder i konkurransegrunnlaget antydning at underleverandører vil bli underlagt en kvalifikasjonsvurdering. Tvert imot ba innklagede kun om at leverandørene måtte gi en beskrivelse av de eventuelle underleverandørene og en kort beskrivelse av hvilket arbeid underleverandøren skulle utføre. En ordning som avviker fra det alminnelige system i forskriften burde også kommet tydeligere frem.
- (41) For foreliggende sak må det derfor legges til grunn at det ikke var krav om at leverandørene måtte dokumentere underleverandørenes oppfyllelse av kvalifikasjonskravene.
- (42) I dette tilfellet har innklagede vurdert det slik at valgte leverandør oppfyller kravet til erfaring fra tilsvarende eller relevante oppdrag/leveranser. Klagenemnda har ikke foranledning til eller grunnlag for å overprøve denne vurderingen. Det var således ikke nødvendig å dokumentere rådighet over underleverandørens ressurser. Klagers anførsel om at valgte leverandør skulle ha vært avvist grunnet manglende dokumentasjon for rådighet over underleverandørers ressurser kan derfor ikke føre frem.

Avvisning av valgte leverandørs tilbud

- (43) Klager har anført at innklagede hadde plikt til å avvise valgte leverandørs tilbud, jf. forskriften § 20-13 (1) bokstav e. Det vises til at klager mener at innklagede var avskåret fra å legge vekt på tilbudsopplysningene om arbeidet underleverandørene skulle utføre, siden valgte leverandør ikke hadde vedlagt forpliktelseserklæring fra underleverandørene.
- (44) Ved besvarelsen av kravspesifikasjonen har valgt leverandør lagt til grunn at tre ulike underleverandører er aktuelle for oppdraget. Dersom det ikke er adgang til å legge vekt på tilbudsopplysningene om underleverandørene måtte oppdragsgiver sett bort ifra løsningsbeskrivelsen på de stedene hvor man har beskrevet hvordan underleverandørene vil løse oppdragene, og dermed vil tilbudet fra valgte leverandør etter klagers oppfatning inneholde vesentlige avvik.
- (45) I henhold til forskriften § 20-13 (1) bokstav e, har oppdragsgiver plikt til å avvise et tilbud når *"det inneholder vesentlige avvik fra kravspesifikasjonen i kunngjøringen eller konkurransegrunnlaget"*.
- (46) Spørsmålet er om det må oppstilles et krav om dokumentasjon for at underleverandørenes ressurser er tilgjengelige i evalueringsfasen og dermed om manglende forpliktelseserklæringer fra valgte leverandør, er å anse som et *"vesentlig avvik"* i tilbudet fra kunngjøringen/konkurransegrunnlaget, jf. forskriften § 20-13 (1) bokstav e.
- (47) Som støtte for sin anførsel om har klager vist til klagenemndas avgjørelse i sak 2009/11. I denne saken hadde leverandøren vedlagt tilbudet CV til flere personer hos underleverandøren, i forbindelse med at underleverandøren hadde påtatt seg å stille med nødvendig personell og andre ressurser slik at leverandøren kunne oppfylle sine leveringsgarantier. Nemnda uttalte i den forbindelse at *"Det må på denne bakgrunn, i analogi med anskaffelsesforskriften § 17-8 (2), også kunne legges vekt på ressursene i Axxess Partnes AS."* Avgjørelsen ble forstått i sak 2009/98 på den måten at også kravet til dokumentasjon av rådighet over leverandørenes ressurser må gjelde, se premissene 33-37.
- (48) Saksforholdet i 2009/98 ble i etterkant av klagenemndas avgjørelse brakt inn for domstolene. I lagmannsrettens avgjørelse i saken, LB-2011-036129, uttalte domstolen, uten at det var nødvendig for retten å ta stilling til problemstillingen i saken:
- "Lagmannsretten er enig med staten i at både ordlyden og sammenhengen i regelverket tilsier at § 17-9 (2) kun gjelder kvalifikasjonskrav og ikke kan få anvendelse i tildelingsfasen i konkurransen. En analogisk anvendelse av forskriften fremstår derfor heller ikke som godt begrunnet."*
- (49) Klagenemnda er enig i lagmannsrettens forståelse av forskriften § 17-9 (2). Det vises til at klagenemnda i sin praksis gjennomgående har lagt til grunn at utgangspunktet ved enhver tilbudsevaluering, er at den offentlige oppdragsgiver må kunne stole på de opplysninger som følger av leverandørenes tilbud, og at det ikke foreligger noen plikt for oppdragsgiver til å kontrollere disse opplysningene, med mindre det foreligger forhold eller opplysninger som gir spesiell foranledning for kontroll, jf. blant annet klagenemndas sak 2009/270. I utgangspunktet vil innklagedes interesser i slike tilfeller være beskyttet av reglene om kontraktsbrudd, og de øvrige tilbydernes interesser gjennom forbudet mot vesentlige endringer – som også vil kunne omfatte unnlatt oppfølging av kontrakten, jf. samme sak. Regelverket inneholder ikke noe eksplisitt krav om at det er nødvendig med

forpliktelseserklæring for å dokumentere det som er tilbudt, herunder arbeid som skal utføres av andre enn tilbyder selv. EU-domstolen har også i sak C-95/10 (Strong Seguranca) avvist at artikkel 47 (2), som forskriften § 17-9 (2) gjennomfører, kan anvendes analogisk på uprioriterte tjenester. Dette viser at det må utvises forsiktighet med å anvende regelverkets bestemmelser analogisk.

- (50) Dette, sett i sammenheng med klagenemndas sikre praksis når det gjelder tilbudsevaluering og lagmannsrettens uttalelse i ovennevnte avgjørelse innebærer at det ikke er grunn til å anvende forskriften § 17-9 (2) analogisk, slik klager hevder. Når så er tilfellet, stod innklagede i tildelingsevalueringen fritt til å legge vekt på de opplysninger valgte leverandør hadde gitt om de underleverandører denne ville benytte ved utførelsen av kontrakten for innklagede. Klager har ikke anført at valgte leverandør sitt tilbud avvek kravspesifikasjonen på andre grunnlag. Klagers anførsel fører ikke frem.

Tildelingsevaluering

- (51) Klager anfører at innklagede har brutt kravene til likebehandling og forutberegnelighet i loven § 5 ved å gi valgte leverandør 0,5 poeng ekstra for ISO-sertifisering under tildelingskriteriene "*kvalitet og løysingar*".
- (52) Av kravet til forutberegnelighet i loven § 5 følger det at oppdragsgiver må evaluere tilbudene på en saklig og forsvarlig måte. Av dette kan det blant annet utledes at oppdragsgivere må evaluere tilbudene i samsvar med de opplysninger som er gitt i konkurransegrunnlaget.
- (53) Av tildelingskriteriet "*Kvalitet og løysingar*" i konkurransegrunnlagets punkt 6.2 fremkom det:

"Ved evaluering av dette kriteriet vil oppdragsgiver vurdere tilbyder sitt totale konsept. Det vert då lagt vekt på tilbyder sine svar, løysingar og dokumentasjon for dei ulike punkta i kravspesifikasjonen. Oppdragsgjevar vil ha spesiell fokus på tilbyder sine svar i kapittelet "oppdraget". "

- (54) I valgte leverandørs tilbud punkt 3.A Kvalitet, fremkom det blant annet at leverandøren var ISO-sertifisert i henhold til NS-EN ISO 9001:2000 og NS-EN ISO14001:2004 (kvalitet og miljø), og det var vedlagt et sertifikat. Det fremkom av sertifikatet at sertifikatet var tildelt for produktene/tjenestene:

"Produksjon og tenesteyting til private, kommunale og interkommunale verksemdar. Marknadsføring og sal av slamtøming, mobil avvatning, kompostering og jondprodukt."

- (55) NS-EN ISO 9001:2000 Systemer for kvalitetsstyring (nå erstattet med NS-EN ISO 9001:2008), angir kravene til hva et kvalitetsstyringssystem bør inneholde. Den presenterer også det grunnleggende nivået på kvalitet i en virksomhet. NS-EN ISO14001:2004 spesifiserer krav til et miljøstyringssystem for å gjøre det mulig for en organisasjon å formulere en politikk og mål som tar hensyn til lovbestemte krav og andre krav som organisasjonen pålegger seg, og informasjon om vesentlige miljøaspekter. Den

gjelder for de miljøaspekter som en organisasjon fastslår at den kan styre, og som den har en innvirkning på.¹

- (56) Slik tildelingskriteriet var formulert, indikerte innklagede at blant annet dokumentasjon for løsningsbeskrivelse for de ulike punktene i kravspesifikasjonen ville bli vektlagt. Sertifikatene som valgte leverandør vedla som dokumentasjon for sin løsningsbeskrivelse var relevant for punktene under oppdraget, jf. premiss (55) og (56).
- (57) Ved evalueringen har oppdragsgiver et innkjøpsfaglig skjønn som i begrenset grad kan overprøves. Innklagede premierte valgte leverandørs ISO-sertifisering med 0,5 poeng. Basert på måten tildelingskriteriet var formulert på, relevansen av ISO-sertifiseringen og innklagedes vektlegging av dette, kan ikke klagenemnda se at det var usaklig eller uforsvarlig å vektlegge ISO-sertifisering ved evalueringen i denne konkurransen. Klagers anførsel fører ikke frem.
- (58) Klager anførte at vektet score under "*miljø*" er for høy. Innklagede har rettet opp feilen ved utregning av samlet vektet score under miljøkriteriet med det resultat at rangeringen blir den samme. Klagenemnda oppfatter dette som en glipp fra oppdragsgiver og finner derfor ikke grunn til å gå nærmere inn på dette.
- (59) Ettersom det etter klagenemndas syn ikke er grunnlag for at evalueringen av tilbudene har vært usaklig eller uforsvarlig, fører klagers anførsel om at innklagede har brutt kravene til likebehandling og forutberegnelighet i loven § 5 ikke frem.

Ulovlig tildelingskriterium

- (60) Klager har anført at innklagede ved tildelingskriteriet "*kvalitet og løsninger*" har benyttet et ulovlig tildelingskriterium ved at oppdragsgiver i realiteten har slått sammen flere isolerte tildelingskriterier i en gruppe, uten å angi en relativ vektning for hvert kriterium, jf. forskriften § 22-2 (2). Klager har vist til at kravspesifikasjonens beskrivelse og inndeling av oppdraget må forstås som underkriterier til tildelingskriteriet, og til at det ikke er sammenheng mellom vurderingene som skal gjøres under hver del. Kriteriene skulle vært skilt ut som egne tildelingskriterier og gitt en individuell vektning i konkurransegrunnlaget.
- (61) Det følger av forskriften § 22-2, (2), fjerde punktum, at dersom tildeling av kontrakt skjer på bakgrunn av det økonomisk mest fordelaktige tilbud, skal "*oppdragsgiver [...] angi den relative vektning som gis hvert av kriteriene*".
- (62) Ordlyden tilsier at oppdragsgiver i utgangspunktet har plikt til å angi den relative vektningen av hvert tildelingskriterium som oppstilles. En følge av dette er at oppdragsgiver ikke kan samle to eller flere tildelingskriterier i grupper, og deretter angi en vektning for hver gruppe.
- (63) I klagenemndas sak 2009/156, som omhandler tilsvarende spørsmål knyttet til tildelingskriteriet "*Kvalitet og vareutvalg*", uttalte nemnda i relasjon til oppdragsgivers utforming av tildelingskriterier at: "*Oppdragsgiver har full anledning til å presisere et tildelingskriterium ved bruk av flere ord eller gi en utfyllende beskrivelse. Dersom dette gjøres må det imidlertid være en tilstrekkelig nærhet mellom de begreper som brukes, slik*

¹ Iht. Norsk Standard. www.standard.no.

at det ikke i realiteten er tale om flere separate tildelingskriterier som oppstilles som ett.". I denne saken kom nemnda etter en konkret vurdering frem til at "*Kvalitet og vareutvalg*" i realiteten var to selvstendige kriterier. Når både kvalitet og vareutvalg skulle vurderes under ett, ville det ikke være mulig for en tilbyder å se hvordan et tilbud med stort vareutvalg av lav kvalitet ville bli vektet mot et tilbud med begrenset vareutvalg av høy kvalitet. "*Kvalitet og vareutvalg*" måtte derfor anses som to separate tildelingskriterier og innklagede hadde brutt forskriften § 22-2 (") ved ikke å angi dem med hver sin relative vektning.

- (64) I foreliggende sak var det aktuelle tildelingskriteriet "*Kvalitet og løsninger*", vektet 20 %. Evalueringen var en vurdering av tilbydernes totale konsept, med vektlegging av svar, løsninger og dokumentasjon for de ulike punktene i kravspesifikasjonen, med spesiell fokus på svar i kapittelet "*Oppdraget*". Svarene gjaldt en beskrivelse av hvordan oppdraget var tenkt utført og tilbyderens svar på krav som var beskrevet under hvert kapittel.
- (65) Slik kriteriet var formulert, sett i sammenheng med hvordan kriteriet skulle evalueres, er det i realiteten *kvaliteten på tilbudt løsning* som skulle vurderes under dette kriteriet. Dette er ikke to tildelingskriterier som i strid med regelverket er vurdert under ett. Klagers anførsel har ikke ført frem.

Konklusjon:

Søre Sunnmøre Reinholdsverk IKS har ikke brutt regelverket om offentlige anskaffelser.

For Klagenemnda for offentlige anskaffelser,

Morten Goller